

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 7 (12790)

CZWARTEK, 11 stycznia 1996 r.

cena 60 ct

Za udzielenie poparcia Litwie

Medale pamiątkowe 13 Stycznia — parlamentarzystom Polski i Norwegii

Pięć lat byłych i obecnych parlamentarzystów polskich, którzy w trudnych dla narodu litewskiego dniach udzieliłi poparcia naszemu państwu, zostały przyznane medale pamiątkowe 13 Stycznia.

Jak poinformowała korespondentka ELITA przedstawicielka Urzędu Prezydenta ds. orderów Zita Andrijonienė, senatorzy Senatu RP Piotr Łukasz Andriejewski i Alicja Grześkowiak, byli parlamentarysty — dyrektor firmy budowlanej "Budopol" Antoni Tokarczyk oraz profesor Uniwersytetu Poznańskiego im. Adama Mickiewicza Bartłomiej Kołodziej w tragicznych dniach stycznia 1991 r. przybyli do Wilna i niebawem zaapelowali do parlamentarzystów świata o pomoc Litwie, przywieźli dary. Ich podróż do naszego kraju odbyła się z inicjatywy ówczesnego sekretarza Wspólnoty Środkowo-wschodniej przy Sejmie Polskim Macieja Dworaka, któremu również przypadła powyższa nagroda.

Innego obywatela Polski — Jana Walczyka — prezydenta Litwy Algirdasa Brazauskasa na mocy swego dekretu postanowił naгородzić medalem pamiątkowym 13 Stycznia za to, że w alicznych do niego hotelu "Zajazd Napoleofski" założone zostało biuro reprezentujące rząd litewski. W roku 1991 ponad miesiąc pracował w nim ówczesny minister spraw zagranicznych Algirdas Sžadargas, upoważniony do pełnienia obowiązków premiera w przypadku, gdyby Litwa została okupowana, a szef rządu utracił swe stanowisko.

Medalem pamiątkowym 13 Stycznia wyróżniony też został członek parlamentu norweskiego Ingvald Godal, który w dniach tragicznych wydarzeń styczniowych oraz puczu sierpniowego również przybył na Litwę. W parlamencie norweskim z jego inicjatywy utworzona została licząca około 40 osób "grupa baltyczna" zrzeszająca parlamentarzystów tego kraju nordyckiego, a sam I. Godal napisał książkę o walce krajów baltickich o niepodległość.

Jak powiedziała Z. Andrijonienė, w ciągu całego okresu od roku 1991 około stu obywateli zagranicznych — przeważnie przybyłych do naszego kraju parlamentarzystów — nagrodzono medalami pamiątkowymi 13 Stycznia. Wszyscy wymienieni obywatele Polski i Norwegii zamierzają przybyć w piątek, 12 stycznia, na uroczystość wręczenia nagród.

Ogółem w tym roku medalami pamiątkowymi 13 Stycznia udekorowano 74 osoby, które w dniach stycznia-wrzesnia 1991 r. czynnie broniły wolności i niepodległości Litwy oraz przyczynili się do międzynarodowego uznania Państwa Litewskiego. Ponad połowę wyróżnionych stanowią osoby, które uciepiali fizycznie w tragicznych dniach, nie mało też orderów przyznano członkom Litewskiego Związku Strólców, którzy broniły parlamentu.

Prawo zgłaszania kandydatów do tej nagrody przysługują marszałkowi Sejmu, premierowi i ministrom. Najczęściej uwzględniają oni propozycje organizacji społecznych.

Hold pamięci

A. Brazauskas udaje się do Paryża na pogrzeb byłego prezydenta Francji

Prezydent Algirdas Brazauskas dziś rano udaje się na uroczystość pożegnania z byłym prezydentem Francji.

Francois Mitterrand, zmarły w poniedziałek w wieku 79 lat, zostanie pochowany w czwartek w grobowcu rodzinnym w Jarnac, gdzie się urodził, w południowo-zachodniej części kraju. Nie złożył sobie pogrzebu państwowego, w związku z czym społeczeństwo

francuskie i goście zagranicni ostatni hold złożą zmiernemu podczas specjalnej ceremonii w Paryżu.

W podróży do Paryża prezydentowi A. Brazauskasowi towarzyszyć będzie jego doradca ds. polityki zagranicznej J. Paleckis. W Paryżu dołączy się do nich ambasador Litwy we Francji Ričardas Bačkis.

(BNS)

Wokół kryzysu bankowego

Dymisji premiera oraz wyboru nowego Sejmu domagają się małe partycje

Członkowie sejmowych frakcji Związku Narodowych, Partii Demokratycznej, Węźdźdź Politycznych i Zesłańców do Związku Centrum proponują zwolnić premiera Adolfa Szelewičiusa i w drodze konsultacji ze wszystkimi partiami politycznymi utworzyć nowy rząd oraz zainicjować uchwałę o przedterminowych wyborach do Sejmu. W rozprawcznym oświadczeniu tych nielicznych sił opozycyjnych powiedziane jest, że poprzez zmianę poszczególnych ministrów lub kierowników Banku Litewskiego, "poprzez chaotyczne poprawki do ustaw bądź próby skompensowania rozkradzonego przez przestępców mienia za środki budżetu państwowego, nie sposób powstrzymać chaosu wszczętego przez rządzącą partię i przesłupę strukturę w bankach, gospodarce i społeczeństwie".

Sejm i prezydent mają zastosować wszelkie środki konstytucyjne i poczynić stanowcze kroki w kierunku unormalizowania sytuacji na Litwie.

50 posłów opowiada się za władzą godną zaufania

50 członków różnych frakcji sejmowych oraz nie należących do frakcji parlamentarzystów podpisało oświadczenie, skierowane do mieszkańców Litwy, w którym apelują o "jak najszybsze umożliwienie Litwie zdobycia władzy, cieszącej się mandatem zaufania ludzi".

W oświadczeniu podkreśla się zaniepokojenie "nieustannie pogłębiającym się kryzysem zaufania do władzy i państwa", wzbudzionym przez działalność skompromitowanych przedstawicieli władzy.

Posłowie wzywają mieszkańców Litwy nie tracić nadziei i obiecują uczynić wszystko, aby jak najszybciej nastąpił czas, gdy "sprawiedliwość i honor stanowiąc będą główne zasady władzy".

Przedstawiciel komersantów żąda postępowania karnego przeciwko premierowi i ministrom

Posel komersantstwa Vidmantas Žiemelis zwrócił się do prokuratora generalnego Vladasa Nikitina z prośbą o "wszczęnięcie sprawy karnej" przeciwko premierowi Adolfasowi Szelewičiusowi i ministrowi spraw wewnętrznych Romasisowi Vaitiekinašovi z powodu wkładów w LAIB.

Jak powiedział V. Žiemelis, premier zawierając terminową umowę o wkładach w LAIB dopuścił się czynów, noszących cechy przestępstwa z art. 282 lub 284 Kodeksu Karnego.

Bank na mocy umowy zobowiązał się płacić premierowi 30 proc. odsetek, tj. prawie dwukrotnie więcej niż innym klientom banku, twierdzi V. Žiemelis i zaznacza, że potwierdza podpisanie tej umowy A. Szelewičius "faktycznie się zgodził na otrzymanie korzyści materialnej w postaci większego procentu odsetek".

Podobnie postąpił też minister R. Vaitiekinas, twierdzi poseł.

Program spotkania prezydenta z ambasadorami zagranicznymi

W związku z nieoczekiwaną podróżą prezydenta Algirdasa Brazauskasa na pogrzeb byłego prezydenta Francji Francoisa Mitterranda zmieniono program zaplanowanego wcześniej spotkania z akredytowanymi na Litwie ambasadorami.

A. Brazauskas przyjmie dyplomatów w Ratuszu Kowieńskim w piątek przed południem zamiast planowanego na czwartek spotkania w drugiej połowie dnia.

41 ambasadorów zagranicznych w czwartek wieczorem spotka się z m. r. Kowna Vladasem Katkeviciusem oraz intelektualistami miasta. W piątek, przed spotkaniem z prezydentem, odbędą się dla nich wycieczka do spółki akcyjnej "Atrama" oraz rozmowa

Sentencja dnia
Jedząc bez przesydy — trawimy bez wstydu.
Wolter

ARDENA

Vytenio 20
2006 Vilnius

Tel. 63 37 02
Fax 26 10 36

Bank "Litimpeks" może wznowić działalność bez środków rządu

Tymczasowa administracja banku komercyjnego "Litimpeks" oraz jego specjaliści oświadczyli we wtorek, że istnieje możliwość sanacji banku bez środków rządu.

Powiedziane jest o tym w liście do prezydenta Algirdasa Brazauskasa i premiera Adolfa Szelewičiusa. Głosi on, że kierownictwo Banku 7 stycznia wyczerpało rządowi i Bankowi Litewskiemu propozycje wznowienia działalności "Litimpeksu". Niemniej do 9 stycznia nie było na to żadnej reakcji.

Bank informuje, że zasięgał opinii banków litewskich i zagranicznych, które by mogły bez gwarancji przeznaczyć 50 do 80 mln litów na wznowienie działalności banku "Litimpeks". Proponują oni również udzielenie zagwarantowanych przez państwo pożyczek z ogólnej sumy 300 mln litów — prawo udzielania takich gwarancji na pożyczki banków problemowych w grudniu rządowi udzielił Sejm.

Bank "Litimpeks" prosi prezydenta i premiera "dać wskazówkę nie zwlekać z wykonaniem ustawy "O spółkach akcyjnych LAIB" i "Bank Litimpeks", niezwłocznie przetrwać moratorium i przyjąć przychylną dla banku decyzję".

A. Szelewičius zapewnia, że wkłady mieszkańców zostaną zwrócone

Premier Adolfas Szelewičius zapewnił, że regeneracja LAIB i banku "Litimpeks" rozpocznie się od zwrócenia oszczędności mieszkańców, przede

(Dokończenie na str. 2)

Z okazji rocznicy 13 Stycznia

Od 10 stycznia jest w obiegu srebrna moneta o nominalnej 50 Lt z okazji rocznicy 13 Stycznia.

Monetę za 80 Lt według ceny sprzedaży można nabyć w Banku Litewskim i jego filiach.

Pięć lat temu, 11 stycznia 1991 r. Dom Prasy.

Fot. archiwum

ZNAD WILII

73.34/103.8 FM

Z doniesień PAP.

ELTA, PAI PRESS

Polska — Niemcy**Kohl odrzuca możliwość tajnych transakcji z Rosją**

Kanceler Niemiec Helmut Kohl spotkał się w Bonn z prezydentem Polski Aleksandrem Kwaśniewskim.

Jak poinformował rzecznik prasowy A. Kwaśniewskiego, H. Kohl zaznaczył, że Rosja nie może zmienić ogólnego stanowiska niemiecko-polskiego co do potrzeby rozszerzenia NATO. Kanceler Niemiec powiedział również, że z Rosją nie może być żadnych porozumień "za cieżymi plecami".

Przywódcy orzekli, że należy utrzymywać jak najlepsze stosunki z Rosją, która posiada ważne znaczenie zarówno dla Europy, jak też bliskich sąsiadów — Polski i Niemiec.

Zdaniem obu przywódców bez dobrych stosunków z tym krajem integracja europejska jest raczej niemożliwa.

H. Kohl i A. Kwaśniewski utrzymują, że Rosja rzeczywiście przyczyniła się do kryzysu gospodarczego i kulturalnego.

Obaj przywódcy postanowili częściej kontaktować się telefonicznie.

Polska**Drożeją bilety kolejowe i autobusowe**

Mimo że inflacja w Polsce planowana jest w tym roku tylko na 17 proc., wątpliwe czy się uda nie przekroczyć tej granicy, ponieważ już od 1 stycznia podrożało opłatek, energia, alkohol, komunikacja, a od 1 lutego o blisko 15 proc. mają podrożeć bilety autobusowe i kolejowe. W celu złagodzenia skutków podrożenia biletów Ministerstwo Transportu wprowadziło dodatkowe strefy odległości. Przejazd w granicach 10 km podrożeje tylko o 10 proc., 50 km — 12 proc.

Turcja**Prezydent zobowiązał N. Erbakana do sformowania nowego rządu**

Prezydent Turcji Suleyman Demirel zobowiązał lidera proislamskiej Partii Dobrobytu (RP) Necmettina Erbakana do sformowania nowego rządu.

Poinformowano o tym niebawem po drugim wtorkowym spotkaniu S. Demirela z N. Erbakaniem. Prezydent przeprowadził osobne spotkania z liderami wszystkich pięciu partii.

N. Erbakan, którego partia zajęcia najsilniejsze pozycje w wyborach grudniowych, we wtorek powtórzył gotowość sformowania rządu koalicyjnego z dowolną z czterech partii świeckich.

Partia Dobrobytu ma 158 miejsc spośród 550 w parlamencie i do absolutnej większości brakuje jej 118 miejsc. W związku z tym musi wejść w koalicję z jedną lub dwiema partiami pravicowymi centrum.

Kierowana przez Tamsu Ciller, tymczasowo pełniącą obowiązki premiera, konserwatywna Partia Prawdziwej Drogi (DYP) ma 135 miejsc w nowym parlamencie, a dwie partie lewicowe centrum odmówiły koalicji z RP.

We wtorek S. Demirel powtórzył, że nie zatwierdzi listy gabinetu, który może stracić wotum ufnosci w parlamencie.

Po spotkaniu z prezydentem Turcji, T. Ciller oświadczyła dziennikarzom, że podzieliła miejsce w parlamencie umożliwia utworzenie rządu koalicyjnego z Partią Dobrobytu.

Narodowa Partia Liberalistów — Partia Ojczyzny, która zdobyła 132 miejsca, jako jedyna wspominała o możliwości utworzenia koalicji z islamistami.

Jeśli N. Erbakanowi nie uda się

sformować rządu, prawdopodobnie może powstać koalicja DYP i ANAP, wspierana przez jedną z partii lewicowych centrum.

Rosja**Czeczeńscy bojownicy wypuścili większość zakładników**

Czeczeńscy bojownicy wypuścili około 2 tys. zakładników, których przetrzymywali w szpitalu w Kizlarze. Następnie 11 autobusami wyjechał z miasta i udali się w stronę Czecheni.

U Czechenów zostało około 165 zakładników i kilku przedstawicieli władzy obwodu autonomicznego Dagestanu, którzy z nimi pojechali na ochotnika.

Według ostatnich doniesień, w każdym autobusie jest od 10 do 15 zakładników. W autobusach jest także około 250 bojowników czeczeńskich.

We wtorek Czecheni wdali się do Kizlaru i zajęli szpital, domagając się, by rosyjskie siły zbrojne wycofały się z Czechenii i by rosyjscy funkcjonariusze spokoiłi się z prezydentem Czechenii Dżocharem Dudajewem. Rosyjscy żołnierze otoczyli miasto, na ulicach trwały walki.

Rosyjscy funkcjonariusze poinformowali, że ogółem zginęło 25 osób, w tym dwóch zakładników.

Prezydent Rosji Borys Jelcin podczas narad we wtorek ostro skrytykował kierowników rosyjskich resortów wojskowych, bowiem nie zamknęli drogi temo aktywni terroryści czeczeńscy czeczeńskich bojowników.

Szeł wywiadu — nowym ministrem spraw zagranicznych

Jewgienija Primakowa, byłego dyrektora rosyjskiej służby wywiadu zagranicznego, prezydent Borys Jelcin mianował nowym ministrem spraw zagranicznych Rosji.

J. Primakow, 66-letni dyplomata, kierował służbą wywiadu zagranicznego Rosji, jest on specjalistą od Bliskiego Wschodu, ma ścisłe kontakty w Iraku. Zdaniem Waszyngtonu, jako doradca prezydenta Michaiła Gorbaczowa wprawił Waszyngton w zakopotanie, gdy Rosja negocjowała z Irakiem w okresie wojny w Zatoce Perskiej.

Pewien zajmujący wysokie stanowisko dyplomata ogólnie powiedział korespondentowi agencji Reutersa, że "jest on doskonale znany wielu Amerykanom".

"Oczekujemy, że polityka zagraniczna, wytyczona przez prezydenta Jelcina, nie zmieni swego kursu i nadal pozostaną bardzo ścisłe robocze kontakty, nawiązane z rządem rosyjskim w sferze polityki zagranicznej", zaznaczył on, prosząc o zapewnienie mu anonimowości.

Twierdził on, że administracja prezydenta USA Billa Clintona pragnie niezwłocznie spotkać się z nim (J. Primakowem).

Przemienili USA w rozmowach prywatnych byli raczej zaskoczeni

niła bez przesady na terytorium Czechenii. W przeciwnym razie grozi rozstrzelaniem zakładników.

Na podstawie danych dagestańskich zarządu Federalnej Służby Bezpieczeństwa (FSB), w celu podjęcia rozmów z Czechenami wyjechał pierwszy zastępca dyrektora FSB, kierownik centrum analityczno-rosyjskiego Wiktor Zorin. Czezeńscy bojownicy domagają się dodatkowych gwarancji bezpieczeństwa, przykładowo chcą, by na terytorium Czechenii towarzyszył im tylko milicja czeczeńska.

Tymczasem z Chankaly w kierunku wschodnim wyruszyła kolumna wojskowej techniki inżynierskiej składająca się z dźwągów samochodowych i specjalnej maszyny do budowy mostów pontonowych. Możliwe, że wiąże się to z zamiarem czeczeńskich bojowników odbudowy zniszczonego mostu w pobliżu stacji Pierwomajskaja.

Według danych rosyjskich źródeł wojskowych, pod względem trendów wykonanie zadaniami Czechenów jest dość skomplikowane.

Bośnia**W Sarajewie granat ugodził w tramwaj**

W Sarajewie w tramwaj uderzył granat. Jedna kobieta zginęła, 18 innych pasażerów doznało obrażeń.

Wiceprezydent Bośni E. Ganić odpowiedział się za szybkim atakiem NATO, ale wojskowi NATO orzekli, że mało mogą zrobić dla ochrony cywilów przed nieogłędnymi wypadkami.

Granat wyrzuty został z zajmowanej przez Serbów części Sarajewa. NATO informuje, że ugodzone też w przejeżdżającym samochód wojskowy USA, ale żołnierze amerykańscy wyszli bez szwanku.

Francuscy snajperzy zaczęli się ostrzeliwać w odpowiedzi na ogień snajperski. Serbowie nie podjęli się odpowiedzialności za ostrzeliwanie snajperów.

Bośniacki minister spraw zagranicznych Muhamed Sacirbeć powiedział, że stał by wyznaczone wobec sił NATO oraz sygnalem dla prezydenta Billa Clintona, który zamierza odwiedzić Bośnię pod koniec bieżącego tygodnia.

NA ZDJĘCIU: na miejscu tragedii.

Fot. EPA — ELTA

Serbowie żądają odroczenia przekazania Sarajewa muzułmanom

Serbowie bośniacki żądają, aby odroczyć przekazanie zamieszkałych przez Serbów okolic Sarajewa rządowi bośniackiemu. Przywódcy serbscy ostrzegają, że w przeciwnym razie mogą powstać rozruchy oraz masowa fala emigracji ludności cywilnej.

Serbowie bośniacki żądają odroczenia na 6 miesięcy przekazania zamieszkałych przez Serbów okolic Sarajewa rządowi bośniackiemu. Powiedzenie jest o tym w liście parlamentu Serbów bośniackich do przewodnika Unii Europejskiej Carla Bildta.

Zgodnie z bośniacką umową pokojową, w pierwszej połowie lutego

żołnierze serbscy powinni się wycofać z okolic Sarajewa, a całe miasto ma być oddane rządowi bośniackiemu do połowy marca. Serbowie bośniacki żądają odroczyć przekazanie do 15 września. Serbowie sarajewscy twierdzą, że nigdy nie uznają władzy muzułmańskiej.

W liście ostrzegają, że w razie nie otrzymania w środę pozytywnej

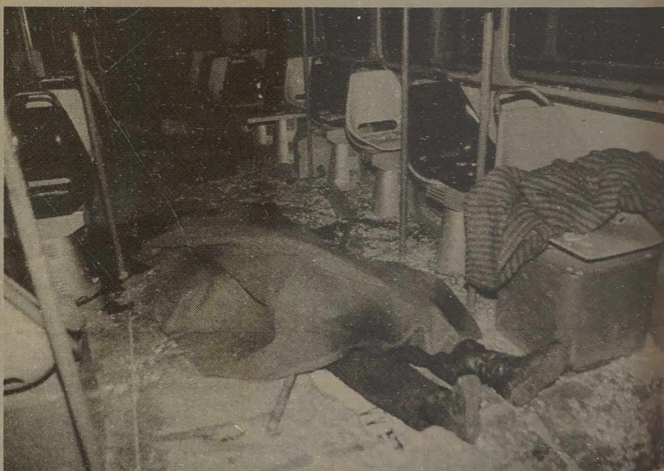
odpowiedzi, przywódcy Serbów bośniackich nie będą w stanie powstrzymać masowego wycofania się Serbów ze stolicy oraz krwawych incydentów i przemocy.

Dowódca NATO w Bośni Leighton Smith powiedział, że zmierza do tego, aby kryzys sarajewski nie podważał układów pokojowych. W jego przekonaniu czyni się wszystko w celu normalizacji sytuacji w Sarajewie i okolicach.

Niemniej sytuacja poważnie zagraża procesowi pokojowemu. Ist-

nienia obawy, że żądanie Serbów bośniackich zostanie odrzucone, ich przywódcy mogą skorzystać z tego jako pretekstu do eskalacji serbskich regionów Sarajewa oraz ich zniszczenia. W ciągu ostatnich tygodni z tyłu okolic już wywieziono wiele sprzętu fabrycznego, wielu Serbów cywilnych już wywoziło swoje ziemie, zaczęli wylądować Serbowie oczekujący na wydłubanie sytuacji.

Przedstawiciele ONZ zauważają, że serbscy cywile nie uciekają, bo nie mają gdzie się wycofać.

Amerykańska fototeka

Kończąc relacje...

Mogłabym jeszcze mnóstwo rzeczy napisać o Ameryce, w której (przypominam) bawiłam tego lata i w ciągu trzech miesięcy pracowałam w największej polskiej gazecie USA "Nowy Dziennik", ale koleżdy niedowzwanie dali mi do zrozumienia, że nie należy przebieierać miarki.

Kończąc relacje, chciaabym postawić jakąś kropkę, podsumować w paru słowach wyniki wyprawy za ocean.

Była to wyprawa ze wszech miar bardzo owocna. Napisałam dla "Nowego Dziennika" sporo materiałów o Litwie i litewskich Polakach, z kolei — dla "Kuriera" o amerykańskich Polakach, poznałam mnóstwo wybitnych ludzi: dyrektorów instytucji polskich, słynnych muzyków, pisarzy, fotografików, przedstawicieli pierwszych Polonistów na ziemi amerykańskiej.

Zwiedziłam buńczucą Niagarę, ba, podpytywałam statecznikiem do stóp jej ryczącej kipieli. I chociaż nie jestem osobą ichórzliwą, w pewnym momencie obiecałam mnie strach, gdy statkiem zaczęło rzucać, gdy woda zalała pokład i gdyby nie wydane uprzednio nie-przemakalne płaszczki — byłibyśmy ziani od stóp do głów.

Odwiedziłam West Point — była twierdzą amerykańską, zbudowaną wg projektu Kościuszki, a dziś naj-słynniejszą akademią wojskownic USA; Stary Fort nad bezkresnym Ontario, gdzie zdaje się dotąd świszcza strzały Indian. Byłam w stalaktyty w grotach Wirginii, przy wodospadach Pensylwanii. Obiecałam uniwersytet w Ya-

cie, Columbia University. Byłam w amerykańskiej Częstochowie, na Cmentarzu Katyńskim, na cmentarzu w Arlington, gdzie jest grób Kennedy'ch, na Cmentarzu Wietnamskim w Waszyngtonie.

Zwiedziłam wspaniałe muzea, takie jak Galeria Narodowa w Waszyngtonie, Muzeum Brytyjskie w Yale. W Nowym Jorku — Metropolitan, MO-MA (Muzeum Sztuki Współczesnej), Muzeum Historii Naturalnej — fascynująca ekspozycja obrazująca dzieje ziemi i ludzkości od zarania.

Na wyspie Ellis (obok tej, na której stoi Statua Wolności) obejrzałam eksponaty Muzeum Emigracji. Widziałam kuferki, poduszki, wezłeki i sakwojaże pierwszych emigrantów, którzy od XVI wieku wypuszczali się za morza w poszukiwaniu chleba i lepszej doli. Ciężkim trudem zdobywali swe fabryki, sklepy, rancha.

Stojąc w olbrzymiej sali, przez którą musiał przejść każdy emigrant i w której czekał na decyzję licznych komisji emigracyjnych, patrzyłam przez olbrzymie okna na widniejącą za wodą Manhattan. Myślałam o ludziach, którzy przewinęli się przez tę salę. Ileż tragedii rozegrało się tu! Co czuli emigranci, gdy np. ojciec rodziny uzyskiwał pozwolenie na wjazd do Stanów, a matka nie? Wiele osób rzuciło się do mo-

rza. Na ścianach z długimi listami emigrantów czytałam nazwiska włoskie, niemieckie, żydowskie, polskie, litewskie, rumuńskie, czeskie. Wśród nich — Kennedy, Streisand i in. Być może są na tych listach i moi przodkowie?

Chciałam przybliżyć wilińianom obraz życia emigracji polskiej w USA. Mam nadzieję, że mi się to udało. Chciałam pokazać, że gdzie indziej ludzie żyją inaczej, mają inne upodobania, inny styl życia.

Na tych zdjęciach upamiętniam niektóre ciekawe momenty, o których nie pisałam. Nie z własnej winy. Dlaczego? To panuje opinia, że jeżeli "Kurier" jest gazetą Polaków Litwy, to ma pisać tylko o nich. Ja osobiście myślę, że Polacy Litwy wołają czytać o życiu w Ameryce, niż u nas. Znakomity

satyryk rosyjski G. Chazanow mówił kiedyś odnośnie sztuki "Mieszkanie" wystawianej przez moskiewski teatr "Sowremiennik" — "Po co oni pokazują moje mieszkanie, ja je mam na co dzień: te wszystkie intrzygi, kuchenne sprzeczki itp...".

No więc — napisałam trochę o Ameryce.

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA
NA ZDJĘCIACH: Manhattan fotografowany z pokładu statku; pomnik T. Kościuszki w West Point; kościół Matki Boskiej Fatimskiej i Park Rzeźb Wszystkich Świętych (sanktuarium to zostało zbudowane z inicjatywy Polaków i po części za ich środki); sala emigracji w muzeum na wyspie Ellis.

Fot. autorka

Uchwała rządu Republiki Litewskiej nr 1251 z 20 września 1995 r.

O trybie przekazywania części majątku państwowego na własność samorządów

Kierując się ustawą Republiki Litewskiej nr I-713 "O przydzieleniu i przekazaniu na własność samorządów części majątku państwowego" z 20 grudnia 1994 r. (Dziennik Ustaw, 1995, nr 1-1, nr 58 — 1484) i ustawą Republiki Litewskiej nr I-714 o wcieleniu w życie tej ustawy z 20 grudnia 1994 r. (Dziennik Ustaw, 1995, nr 1-2, nr 59 — 1485), rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Zatrwierdzić załączane:
 - 1.1. spis osób, upoważnionych przez rząd Republiki Litewskiej do przekazania samorządowi majątku państwowego przyznanego w ustawie Republiki Litewskiej "O przydzieleniu i przekazaniu na własność samorządów części majątku państwowego";
 - 1.2. tryb przekazania na własność samorządów majątku państwowego, przyznanego im w ustawie Republiki Litewskiej "O przydzieleniu i przekazaniu na własność samorządów części majątku państwowego";
 2. Ustalić, że:
 - 2.1. spory samorządów w sprawie przekazania im na własność części majątku państwowego rozstrzygną osoby wpisane do wskazanego w punkcie 1.1. spisu (dalej — osoby upoważnione przez rząd Re-

publiki Litewskiej), kierując się zasadą, że konkretnemu samorządowi może być przekazana tylko ta część majątku przydzielona do sfery regulacji innego samorządu, która jest faktycznie użytkowana do potrzeb mieszkańców konkretnego samorządu;

2.2. nie przekazuje się na własność samorządów:

2.2.1. majątku państwowego, wpisanego do programu prywatyzacji, ustawowo przydzielonego na własność samorządów, dopóki nie zakończy się jego prywatyzacja lub dopóki nie zostanie on wykreślony z programu prywatyzacji;

2.2.2. pomieszczenia dzierżawione (lub w inny sposób faktycznie użytkowane na zasadzie prawnej) przez wydawnictwa pism periodycznych (gazet, czasopism), redakcje pism periodycznych, jak też dzierżawione (lub w inny sposób wykorzystywane na zasadach prawnych), przez partie polityczne i organizacje polityczne pomieszczenia (budynki), które przewidziane są do prywatyzowania w trybie określonym przez ustawy i inne akty prawne;

2.3. Ministerstwo ds. Reform Administracyjnych i Samorządów wspólnie z zainteresowanymi ministerstwami wyjaśnia tryb sporządzania dokumentów, dotyczących przekazywania na własność

samorządów majątku państwowego;

2.4. osoby upoważnione przez rząd Republiki Litewskiej podpisują dokumenty w sprawie przekazania na własność samorządów majątku państwowego w ciągu 5 dni pracy od dnia ich otrzymania lub w określonym czasie przekazują samorządowi wniośki z motywacją, odmowy podpisania tych dokumentów;

2.5. osoby upoważnione przez rząd Republiki Litewskiej przesyłają do Ministerstwa ds. Reform Administracyjnych i Samorządów dokumenty w sprawie przekazania na własność samorządów majątku państwowego (1 egzemplarz) w terminie 2 tygodni od dnia podpisania.

Dokumenty w sprawie przekazania na własność samorządów majątku państwowego (1 egzemplarz) przechowywane są w archiwum Ministerstwa ds. Reform Administracyjnych i Samorządów, zanim w ustalonym trybie zostaną przekazane do archiwum państwowego.

3. Polecic Departamentowi Statystyki przy rządzie Republiki Litewskiej, aby zanim część majątku państwowego zostanie przekazana w ustalonym trybie na własność samorządów, przedstawiał co kwartał rządowi Republiki Litewskiej informację o przekazanym na

własność samorządów majątku państwowym.

4. Instytucje wykonawcze samorządów powinny:

4.1. przedstawić upoważnionym przez rząd Republiki Litewskiej osobom informację o majątku, zaliczanym do bilansu instytucji samorządu, urzędów, przedsiębiorstw i organizacji samorządowych, którego przekazanie nie zostało jeszcze zatwierdzone dokumentalnie dla instytucji, wyszczególnionych w art. 3 ustawy Republiki Litewskiej "O wcieleniu w życie ustawy Republiki Litewskiej "O przydzieleniu i przekazaniu na własność samorządów części majątku państwowego";

4.2. do 1 marca 1996 r. przedstawić Ministerstwu ds. Reform Administracyjnych i Samorządów informację o majątku państwowym (akcjach przedsiębiorstwa, przedsiębiorstw, majątku, pozostającym na bilansie instytucji samorządu), przydzielonym do sfery regulacji samorządów, który na podstawie ustawy Republiki Litewskiej "O przydzieleniu i przekazaniu na własność samorządów części majątku państwowego" nie został przyznany im na własność, ale jest przez nie administrowany i użytkowany na prawach powiernictwa.

Ministerstwo ds. Reform Administracyjnych i Samorządów wspólnie z Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Budownictwa i Urbanistyki, Ministerstwem Komunikacji oraz Ministerstwem Energetyki do 15 kwietnia 1996 r. składa rządowi Republiki Litewskiej propozycje, dotyczące przekazania wyszczegół-

nionego w pierwszym akapicie majątku państwowego instytucjom władzy i administracji państwowej, samorządowi lub innym podmiotom.

5. Zobowiązać ministerstwa i instytucje rządowe oraz przydzielone do ich sfery regulacji instytucje i organizacje, aby kierując się zasadami art. 3 ustawy Republiki Litewskiej "O wcieleniu w życie ustawy Republiki Litewskiej "O przydzieleniu i przekazaniu na własność samorządów części majątku państwowego", przejął od samorządów na własny bilans dzierżawione lub w inny sposób użytkowane budynki oraz pomieszczenia, a także przedstawił Ministerstwu ds. Reform Administracyjnych i Samorządów informację o przejętych w 1995 r. na swój bilans budynkach i pomieszczeniach.

6. Zlecic Ministerstwu ds. Reform Administracyjnych i Samorządów, aby do 1 października 1995 r. zatwierdził formularze dokumentów w sprawie przekazania na własność samorządów majątku państwowego, przyznanego im na mocy ustawy Republiki Litewskiej "O przydzieleniu i przekazaniu na własność samorządów części majątku państwowego".

7. Uznać za nieważną uchwałę rządu Republiki Litewskiej nr 199 "O trybie przekazywania na własność samorządów części majątku państwowego" z 7 lutego 1995 r. (Dziennik Ustaw, 1995, nr 14 — 329).

Premier Adolfas ŠLEŽEVICIUS
Minister ds. reform administracyjnych i samorządów
Mindaugas STANKEVIČIUS

